

حیات

میانہ دانشا مہانہ... ریاضہ دہا ہر وہ مہات فائلم!...

ادارہ مرکزی :

آنقرہ دہ ، استانبول جادہ سندہ آنقرہ
معارف امینلکی پانڈہ کی دائرہ

استانبول بوروسی :

استانبول دہ ، باب عالی جادہ سندہ ۱۱۹ نومرولو
دائرہ مخصوصہ
تلفون : ۳۶۰۷

نومر ۱۰ ہر ہر دہ ۱۰ فرور دہ .

سنہ لکی پوسٹہ ایلہ ۵ لیرا .
(اجنبی مملکتلر ایچین ۴ دولار) .

ابونہ واعلان ایشلری ایچین استانبول پووستہ
مراجعت ایڈیلر .
یازی ایشلرلک مرجعی آنقرہ ہر ہر دہ .

۱ نجی جلد

آنقرہ ، ۲۴ مارت ، ۱۹۲۷

صافی : ۱۷

مؤسسہ لک تاریخی و دولت آدمی

جمعیت عمومی مؤسسہ لری باشندہ بولونان دولت آدمی لرنده آراناجق بر طاقم و صفار وار . نجہ بونلرک اک مهمی ماضیہ عائد تجربہ لردن استفادہ ایتمکی بیلیمکدر . ہر فرد استقبالیہ دوغرو بورورکن بر طاقم امکانلر قارشیسندہ بولونور . مؤسسہ لری ادارہ ایلہ مکلف اولانلر ایچون دہ بورونہ جٹ مختلف یوللر اولابیلر . بونلردن برنی اختیار ایلہ رکن ماضیدہ یاپیلان تجربہ لر بڑہ رھبرلک ایلہ دہ رسہ حرکت مزدہ کی قوت ، اصابت ایلہ دیکمز حقندہ کی قناعت ، صاغلام اولور .

هیچ فردی حیات مزدہ ناصیل حرکت ایتد . یکمزہ دقت ایتدیکزمی ؟ خارجی تاثیر لردن قوت آلان تمایلاتمز تطمین اولونمق ایستہر . بونلک ایچون بر طاقم اشیا آرازہ ، اولنر پشندہ قوشارز . تمایلاتمز تطمین ایلہ جک اشیا ی انتخاب ایلہ رکن اک مهم استناد کاہمز حافظہ مزدر . بیلیرز کہ اسکیدن شو ویا بو مادہ بزی تطمین ایتشدہر . خصوصی حرکتمز ایچون حافظہ نک قیمتی نہ ایسہ بر مؤسسہ یی ادارہ ایلہ یولر ایچون دہ او مؤسسہ نک تاریخی دہ اودر . ہر ہانکی بر تدبیر آلاچق اولان دولت آدمی قارشیسندہ بر طاقم امکانلر کورور . بونلردن

برنی ترجیح ایلہ رکن کندیس ییچوک اک مهم سائق شواولمالیدر : بوامثالی مؤسسہ نک باشندہ بولونانلر نہ کبی شرائط آلتندہ موفق اولدیلر ! نہ کبی یولدن تدبیرلری عقامتہ اوغرادی ونہ ایچون ؟ بونلر اوزرندہ دوشونمہ مش اولان بر عمل آدمک حرکتی تصادفہ باغلیدر . بلکہ موفق اولور ، بلکہ صرف ایلہ دیککی قوت تماماً پوشہ کیدہر . حالبوکہ دولت آدمک زمانی و صرف ایتدیککی قوت ؛ جمعیتک ، دولتک مالیدر . اونک هیچ بر صورتلہ ضیاعہ اوغرمامسی و محقق بر ثمرہ ویرمہ سی لازمدر . فردی حیات مزدہ بر جوق ترددلر کچیرہ بیلیر ، زمانمزی اسراف ایلہ بیلیرز . فقط کوننک معین زمانی جمعیت و دولت ایشنہ وقف ایتمکی تعہد ایتمش اولانلرک صرف ایلہ دکری قوت و زمان ثمرہ ویرمہ رسہ بر نوع «سواستعمال» اولور . اونک ایچون مؤسسہ لک باشندہ بولونانلر تصادفہ کندیلرینی ترک ایلہ مزلر . اولنر حرکتلرینی حسابہ ، تجربہ ییہ استناد ایتدیرمکہ مجبوردرلر . ماضیدہ کی تجربہ لری ایسہ مؤسسہ لک تاریخنہ بولورز .

مثلا مکتب سیستہ ممزده کنیشلک احتیاجی حس ایڈیورز . ایلک تحصیل ایلہ عمومی تربیہ یی آلمش اولانلر دہا یوکسک عمومی تحصیل کورمہ ییہ جکسہ کیرہ جکلری صنعتہ حاضر لایاجق مؤسسہ لہ احتیاجر واردہر . بیلورز کہ آنجق بو سایہ دہ مملکتک تجارت ، صنعت ، زراعت حیاتی کورہ نکہ اسیر اولمقدن قور تولور ، آنجق بو سایہ دہ بر طاقم وطنداشلر دہا قوتلی مستحصل اولابیلرلر . بوکون شدتلہ

حس ایلہ دیکمز بو احتیاجی دونکی معارف آدمی لری دہ دویمشدی . بر بر صنایع ، تجارت ، عملی زراعت ... مکتبلری آچیلدی . بر آرائیق بوتون بش سنہ لک اعدادیلر بویلہ مسلکہ توجیہ قیلنمق ایستہ نیلیدی . بوتون بوتدیرلردن سوکرا یینہ وضعیتدن بمنون دکلز . چونکہ بویولہ اولجہ ویریلن قرارلرک بر قسمی هیچ تطبیق ایلہ مدی . آچیلان مکتبلرک بر قسمی دہ آرزو ایڈیلن ثمرہ یی ویرہ مدی .

بو حال قارشیسندہ شیمدی ییہ قادر تعقیب ایڈیلن اصولی بیراقق لازم کلدیکنہ شبہ ایڈیلہ بیلیرمی ؟ فقط یکی بر یول اختیار ایدرکن نہ ییہ استناد ایلہ جکمز ؟ شبہ یوق کہ بو خصوصہ اک امان استناد کاہ بو مؤسسہ لک تاریخنن آلاچقمز درس لردر : شیمدی ییہ قادر تعقیب اولونان و ثمرہ ویرمہ ییہ اصولک نہ ایچون موفقیت تأمین ایتدیککی آراشدیرارق ماضیدہ کی شرائطی دکیشدیرہ بیلہ دیکمز زمان یکی و دوغرو بر یول بولمش اولورز .

ایشتہ بونلک ایچوندر کہ ہر مملکتدہ مؤسسہ لک تاریخنہ و ہر دوردہ ویردیککی ثمرہ نک تثبیتنہ اہمیت ویریبورلر . ہر مملکتدہ مؤسسہ لک ماضیسنہ عائد وثائق در حال بولابیلیرسیکمز . بو اثرلردن ہانکی دورلردہ ونہ شرائط آلتندہ بونلرک انکشاف ایتدیککی اکلا یابیلیرسیکمز .

مع التأسف بڑہ مؤسسہ لک تاریخی ، اولنرک ناصیل انکشاف ایتدیککی ، نہ ثمرہ ویردیککی کوستہ ریر وثائق بولق اکثریا قابل

تاریخ مصاحبه سی

پنتی حمید

اسکی ادبیات مزده «خست» ک تئالی اولار ق دائما «پنتی حمید» ک اسمی کچر. اسکی لطائف کتابلر نده اونک خسته دائر مختلف فقره لر تصادف اولوندی کچر ، شاعر لر مزده صیق صیق اوندن بحث ایدر لر. ادبیات مزده بوجنس تیپلرک نادر اولدیغندن ، بوخصوصده شیمدی یه قدر المزه کچه بیلن بعض وثیقه لر ی - ایلک دفعه ایلار ق - بر آرا ده نشر اتمک ایستیور ز.

[۱۱۰۲] ده شامده وفات ایدن استانبولی «احمد سکونی» هزل و هجو ایله معروف بر شاعر در ؛ «نابی» صاحب پاشا کتخدالغندن عزل ایدیلدیکی صیراده اوکا بر هجویه یازمشدر که ، بوراده «پنتی حمید» دن ده بحث ایدر :

شهرت پنتی حمیدی محو قیلدی خستک
حبذا کیم ملغنده ایلک تحصیل نام
اولدی نصبکه امور آستانه هرج مرج
بولدی عزلکله یه کلی نظام وانتظام

کذلک اون برنجی عصر شاعر لرندن مشهور ادرته لی «کفتی» ده هزل آمیز منظوم تذکره شعرا سنده «عصمتی» دن بحث ایدر رکن «پنتی حمید» ی ذکر اتمشدر :

بونک احسانی بی بهانه دکل
وضع لطیف قلندرانه دکل
بوندن اولزمی بو طریقه بعید
اوله میرانخوار پنتی حمید
اوله هر وعد لطف تازه ظهور
مصرف روز کار دورادور

مع مافیه بونلردن اول یعنی اوتنجی عصرده ده «پنتی حمید» ک ادبیات مزده معروف اولدیغنی بیلور ز: ۹۴۱ ده استانبوله وفات ایدن شاعر «بصری» یالکز شعر لر یله دکل لطیفه لر ی ونکته لر یله ده اودورده بویوک بر شهرت قازانمشدی . «بصری» بر کون بعض آرقاداشلر یله برابر شاعر «روانی» بکک زیارتنه کیده ؛ روانی بک بونلره هسچ برا کر امده بولونمادیغندن قارنلری آج اوله رق عودته مجبور اولور لر. بونک اوزرینه «بصری» شومنظومه بی بازار:

روانیله مکر پنتی حمیدک
بر ارادن یارادیلش روانی
برینک نانی وصنی «لایذوقون»
برینک صوبی نعمتی «لن ترانی»
ولی پنتی حمیدک نانی پینه
ایکی اول دکاودر آب روانی

«بصری» ایله عین دور آداملرندن اولوب مؤلفاتنک کثرتی و تنوعی اعتبار یله «جامی روم»

دکلدر. بونک ایچون ماضیده کی تجربه لر جوق زمان حرکات مزه رهبر لک ایدمه یور ، تدبیر لر یمز شخصی اجتهاد و تلقیلرک اثری قالیور . بالخاصه معارف کچی اک مهم مسندی تجربه اولماسی لازم کلن ایشلر ده مؤسسه لرک تاریخی ، کچیردیکی دورلری ، اونی اداره ایله ینلرک نه بولده خدمت ایتدکلر یی تثبیت ایتمک مجبور ز. بوسایه ده هم استقبالده ویره جکمز قرارلر ده ده اصابت اولایلیر ، هم ده بوتاریخلر اخلاف ایچون بر قوت منبعی تشکیل ایدر . ده اول موفق اولانلرک فعالیتلری حرکات مز ایچون امنیت و قدرت منبعیدر ، اونلرک یاکلیش تدبیرلری ده بزی دوشدکلری خطادن قورویاجق امنیت ترتیب ایدر .

محمد امین

شهر

آلاجه قارا کلغک چامورلو یوللری
ایلک یولچی چیکنه یجه ، بختنه درد یانار ق ،
قوزقونج شهر اویقودن قالدی خومور دانار ق ،
کریندی اوزون اوزون آچار ق قوللری . . .

دوشکون ، باصیق اولری صیقنجه پنجه سیله
آجدی بوتون قایلر قانادینک تکی ،
بوشالتمه قویولدی هراو ایچنده کنی ،
جانلاندی بوش سواقلر تک توك آیاق سیله .

بر انسان اورمانه دوندی شهر کیت کیده ،
کیت کیده بر چیغ کچی بویودی قالابالق .
کندیکی قایدیر بر سک ، چکیل یولدن ، بابالق !
چیکر ، کچر قاباران بو آج اژدر سنی ده . . .

یاوروسنک قاتی ناصل امرسه ده ولر
صانکه شهرک دورت قولی دورت یانه اوزانیور ،
بو قولک جنبرنده بیک کوکس قانایور ،
چیتیردایور کیکلر ، چوکویور طوپراق اولر !

فاروق نافر

عنوانیله معروف اولان بروسه لی شاعر «لامی چلی» نک مشهور بر لطائف مجموعه سی واردر . «لامی» بو مجموعه سنده «پنتی حمید» ک بر فقره سنی ذکر ایدر رک ، اونک استانبولک زنکین تاجر لرندن اولدیغنی قید ایدر . مؤخر آفاق رشاد بک مرحوم طرفندن «کلیات لطائف» ده درج ایدیلن بو فقره ، «پنتی حمید» حفته دسترس اولایلدیکمز اک اسکی قیددر . فقره ، خلاصه ، شوندن عبارتدر :

[استانبولک زنکین تاجر لرندن «پنتی حمید» ، خست و دنا ت طبعیله مشهور دی . بر کون خسته له نیر . کندیسيله معامله سی اولان تاجر لر دن بری استفسار خاطره کلیر . برده کیلش طاووق کتیر بر . پنتی حمیدک باباسندن قاله «دولت» آدی امکدار بر جاریه سی وارمش . اولک هرایشنی اوکورورمش . پنتی حمید قادی چاغیر بر ؛ «شو طاوووک صوبه بر چوربا پشیر . طاوووک دورسون . اگر اولزسه م بارین ینه چوربا یاپارسک» دیر . بویله اوچ بش کون کچر . طاوووک هر کون قاینا یه قاینا یه آرتق پوصه حانی آلیر . نهایت بوندن بیقان «دولت» بر کون چو لمکله برابر طاوووغی پنتی حمیدک اوکته کتیروب قویار ؛ دیرکه : «افندی ، طاوووک ایشی پنتی ، قاینامق جانته یندی ، برداها قاینارسه بارجه بارجه اولور ، شونی شویله جه پیبور» . بونی ایشیتن «پنتی حمید» متأثر اولور : «دولت ، اگر بو طاوووغی طاغیتسه دن برداها قاینا ته بیلیر و چوربا سنی بکا ایچیر بر سک ، تولومدن صوکر ا سنی آزاد ایتمه لرینی وصیت ایدرم» دیر . «دولت» افندیسه شو جوابی ویریر : «صاغ اول افندی ، لکن بن آزاد ایتدن واز کچدم ، سن جانک ایچون شو طاوووغی آزاد ایت» .

«پنتی حمید» ک خست و دنا تئنی کوستره دن دیگر بر فقره بی ده اون اوچنجی عصر ادبا سندن «سلیمان فائق» افندی مشهور مجموعه سنده قید اتمشدر که عیناً نقل ایدیور ز :

[کمال خست و دنا تئله مشهور اولان پنتی حمید بر کون خسته اولوب کندویه معالجه ایتک ایچون بر طیب کتیرتمش . طیب کلدکده خسته نک خستی بیلدیکندن پشین کندویه قرق غروش ویرلیرسه طبابت ایدرم دیو جواب ویرمکین ، پنتی مذکور ، «یارین کل ، سکا جواب ویره م» دیمش . طیب کیندکده محله امامنی چاغیروب سؤال ایدر که «بن وفات ایدرسم قاچ غروشله قالدیر بر سک» . امام دخی «یکرمی غروش ایله قالدیر برم» دیدکده ، پنتی حمید «بوسورتده اولمک طیبیه باقیدیر مقدن کارلی اولور» دیرکه طیبی طرد ایله دیکی منقولدر] .

.*

بوتون بو ذکر ایتدیکمز قیدلر ، «پنتی حمید» ک اوتنجی عصر دن اول خسته شهرت قازانمش زنکین بر تاجر اولدیغنی و متقبه لرینک عصر لرجه اونوتولمادیغنی کوستریور . مورخ کلیوبلی «عالی» نک «نصیحه الملوک» نده تصادف ایتدیکمز بر فقره ، «پنتی حمید» ک قاغ دوری آداملرندن اولدیغنی و حتی فاتحک کندیسندن

اون ايكنجي عصر ادبائيك مشهور سيارلندن :

عزت علي پاشا

نوزمين تازه ده ايله نديمه پيروي
عزتا شعرك براز خام اولسه ده مانع دكل

ديه عزت علي پاشا، نوشهرلي ابراهيم پاشادورينك شهرتلي شاعرلندن و «نديم تازه زبان» ك «اخوان صفا» سندن بريدی . غير مطبوع ديواننده كي غزللرينك همان هېستنده ده كيلسه بيله ، بك چوغنده نديمك شوخلي ، شطارتي كورولور . ديه بيليركه عزت علي پاشا ، اونك اك موثق برمقليدر . بوني برحمله ده آ كلامق ايچون نديمك :

صباكه دست اوره اول زلفه مشك ناب قوقر
آجرسه عقد پيراهن كلاب قوقر
نه بك كلدر اولب چكنه شكر صانورم
نه غنجه در اودهن قوقلم شراب قوقر
عجب نه بزمده شب زنده دار صحبت ايدك
هنوز نركس مستكده بوي خواب قوقر
نقاب ايله كوره مژكن بز آني واحيفا
رقب اوكردن سيميني بي نقاب قوقر
اوتن كه خاك اوله عشق كداز وسوزندن
بين كياهي دم حشره دك كباب قوقر
سني مكر كه كل افسون ناز درلتمش
كه سيب غنجهك اي غنجه لب كلاب قوقر
نديم سن ينه معني شكافنده ميسك
كه نوك تيغ قلم خون انتخاب قوقر

آرا صبرا پارا آلدیغی صراحة آ كلامق صورتيله،
بوخصوصده كي سائر وثيقه لری اكال ايتكده در:

[....] باخصوص استنبول فائحي مرحوم سلطان محمدخان سعيداول زمانك متمولي پنتي حيددن كاه معاوضه يوزندن نيجه بيك آلتون آلق و كاه لشكر غزاته معاونتن مطالبه ايله مزبورده دفعه نيجه كيسه فلوري صالقي واقع اولوردی .

ايسته ادبيات مزده «خست نمالي» اولارق عصرلرجه ذكر ايديلن «پنتي حيد» حنده المزه كچن وثيقه لر، شيمدليك ، بونلردن عبارتدر .

كوبيلي زاده محمد فواد

استانبول دارالفنونده «نورك ادبياتي تاريخي» مدوسي

مأخذلر :

صفاي تذكره سي [يازمه، خصوصي كتيخانه مزده] - كلفي تذكره سي [يازمه، خصوصي كتيخانه مزده] - عاشق چلي تذكره سي [يازمه، خصوصي كتيخانه مزده] - لامعي لطائف [يازمه، خصوصي كتيخانه مزده] - سليمان فائق افندي مجموعه سي [يازمه، دارالفنون كتيخانه سنده] - «عالي» بك «نصيحة الملوك» ي [يازمه، دارالفنون كتيخانه سنده] .

غزليه افاده و ظرافتجه همان همان مساوي اولان شو منظومه سنه دقت ايتك كافيدر صانيرم :

اول آفتك رخ خوبكرده سي كلاب قوقر
شميم دانه خالنده مشك ناب قوقر
كيملكه هم قدح بزم عيش ايدك كافر
كه حقه دهنك قوقلدم شراب قوقر
ينه كيملك جكرين ياقدي غمزه مستك
دماغ جانه بومجلسده بر كباب قوقر
رخكمي بك ثريا سمن ميدر بيلم
خير مايه سي كلدن ميدر كلاب قوقر
نه اعتماد بوشخانه طوريكه زاهد
كه طينت كده سنك حالت شباب قوقر
لبن عقیده كي آلدن آغزيمه عزت
همان جو رايحه مشك اولمل ناب قوقر

بو ايكي شاعر بربريني جوق سورلردی . نكته برداز نديمك «عطارد منقبت» ، برجيس فطنت، بوهلي طينت «ديمه مدح ايتديكي «جناب ميرعزت» . آرقاداشني كورمه زسه :

عزت مكدرز هله بز اشتياق ايله
بيلم نديم زار نه عالمده در عجب

بولنده صميمي تحسیرلر كوسته ربردی . شاعر نديم «مكد كيسوي دلجويكه چين وختن آهولری و بابل زمين جادولری شكار اولماق ممكن دكلدر» ديه كوزه لكئي توصيف واعتراف ايتديكي محبوبه سي عايشه ايله «نا كاه برشب پرشغبه» بولوشمدي . بوراسي، لاله دورينك معروف و معهود مجلسلندن بريدی . هر كس «همزاني بزم عشرت اولديني محبوبه مرغوبه سيله ملاطفاته آغاز» ايتمدي . مجلسده شاعر ك :

كاه انكشت محاسن كهي لعلن اموب
دانه عتاب ايله نوش شراب ايتزميسك

أي قاشي يايوزك بري دونغز ميسك دخی
أي غرّه امید کورونغز ميسك دخی

بيليريني احتوا ايدن غزللری اوقونوردی . «بر آز وقت صوكره ملاطفات انواع ملاعباتي منتيج» اولدی . هر كس قارشي «سرکشكار ايله كوشه كير انزوا وآخره ميل ورغبتدن برجیده دامان استغنا» اولان عايشه ، «همنين مجلس صحتي اولان نديم بي انصافه» تمایل ايتدی . فقط تفصيلاتي عزت علي پاشانك «نكار نامه» سنده محرر اولديني اوزره «ناكام وناله كنان» قالدی . چونكه اينجه روحلي نديم بو مجلسده كيلرك رذالترینه اويامامش و «اداره كاسه شراب شرم انداز ايله» محبوبيتي ازاله ايدمه مشدی . عزت علي بك، نديمك بوجايي تصوير بولنده :

أي خوش اول شب كيم بكاعرض جمال ايله دی یار
مصراعيله باشلايان بك آجیق صاجیق برغزل يازمشدركه
نديمك بوكابر «نخمس مطرف» ی واردر . عزت علي بك بونكلده اكثفا ايتمه دی . عايشه نك لسانندن نديمه برمكتوب يازدی ؛ فقط صوكتنده ظريف و وقور

شاعرك كوچمه مه سي ايچون «حاشا ثم حاشا جناب سعادتي اغصاب وتكدير قصديله» يازماديني تصریح ايتدی . نديم ده «بم دريای قعر ناياب خلوصم اويله ميدركه دكه برروزكار ايله متحرك اوله . بو لطيفه لرك باعث كدر دكل ، سبب سرور وانشراف اولديفنده اشتباه بيورليه» جواني و بردي . خلاصه :

گرم عنان شوق ايدوب عزت كيت خامه بي
آت سور سنده نديمه عرصه نظيرده

ديهن شاعر ، غزللرنده دورك اومتاز «يكه تاز» ينه بوتون اداسيله اك جوق ياقلاشان بر قلم صاحبي در ؛ ايسته بر منظومه سي داهي :

خوشدر بزه ميخانه كه عشرت وار ايچنده
اول كوزلری غمخور ايله صحبت وار ايچنده
كيدر اوخام ايكنه سي قايقله كچنلر
آلمش آله يلبازه بر آفت وار ايچنده
بر يرده ايدك دلبر ايله دون كيجه آما
نقل ايدمه اول مجلسي وصلت وار ايچنده
لطف ايله سوال ايله آيام فراق
بيك درد ايله صدكونه فلاكت وار ايچنده
اول آفتي قبل حال خرامنده تماشا
بيك شيوه ويك درلو نراكت وار ايچنده
دشنام ايله عزت لبن اوپك اونگار ك
برباديه بكزر كه حرارت وار ايچنده

• •

«رئيس شاعران» عثمان زاده احمد نائب افنديك :

اكر مشق اينسه مكتوبي دفتر دار عزت بيك
ايدرلردی رئيس زمرة نظم آوران آني

ديه تقدير ايتديكي بو ذات ، «داماد محمد پاشا» نك اوغلدير . محمد پاشا «موقوفات باش خليفه سي احمد افندي» نامنده برذاتك كوله سيدی . افندي سي تولد كدن صوكره قصاب باشي علي آغايه داماد اولديني ايچون «داماد محمد پاشا» ديه آكيلمشدر . «حديقة الجوامع» ك اون «در دنجي محمد» ك دامادي كوسترمه سي برذولدر . محمد پاشا اوچنجي احمد دورنده خيلي مهم ايشلرده بولونمش وبالخاصه «دفتر شق اول» اولمشدر . مورخ راشد افنديك حقلي اوله رق قيد ايتديكي اوزره «سليم الطبع وحسن الخلق بردستور وقور اولوب وضع و شريفه دنلوازانه معامله ... و بيت المال مسلميني دخی علي الدوام صيانت و مجانبت ايله مشغول اولغله دفتر دار قلری مدتده كنديسندن كيسنه ضرر كشيده» اولماشدر . اوغلي ده باباسنه چكمش و بوتون حياتنده اهليت واستقامتي اثبات ايتمشدر .

مستقيم زاده نك «تحفة الخطاطين» ده آكلاتديني اوزره عزت علي پاشا «علوم و معارفه سي و تحصيل وجابي زاده عبدي آغادن ثلث ونسخي مشق و تكميل ايلوب رقع و شكسته و تعليقده ، خصوصاً ديوانيد» اثر قلملری دستور العمل معارف كستران اولمشدر . «ابراهيم پاشا يازين چراغان اكلنجه لری ، قيشيق حلوا صبلری و يا علمي ، ادبي اجتماعلر عقد و ترتيب ايتدردنجه دورك عالملرني شاعرلرني حاضر